

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103. TELEPHONE: 431-6344

LIV.

Birželis — June 13, 1969

Nr. 47

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NERAMUMAI P. AMERIKOJE

Derybos, kurių siekia Pietų Amerikos valstybių vadovai su JAV, bandant pagerinti santykius, atrodo prasidėjo blogose sąlygose, prie ko reikia priskaityti ir nepasisekusią gub. Nelsono Rockefellerio informacinę kelionę. Nepasitenkinimas JAV vedama politika Pietų Amerikoje plečiasi.

"Užtenka kovoti kalnuose. Revoliuciją turime perkelti į miestus", pareiškė Peru revoliucinio sąjūdžio lyderis Ricardo Letts.

Ta nauja taktika ir nauji kovos metodai pradeda uždegti mases. Argentinos dideliame pramonės centre Cordoboje jau pasirodė jos rezultatai. Gegužės 29 ir 30 d. reikėjo sumobilizuoti kelis šimtus parašiutininkų ir kariuomenės, kad suvaldytų įniršusią minią. Kariai su kulkosvaidžiais ir basookom turėjo "valyti" namą po namo. Aštuoniolika civilių buvo užmušta, o kelių sužeista nežinoma. Tarp suimtųjų buvo ir apie 400 bolševiečių bei uragvajiečių atvykusių padėti riaušininkams.

Gub. Rockefelleris, specialus prezidento Nixono pasiuntinys, tris valandas išbuvo užblokuotas La Paz aerodrome ir turėjo anuliuoti savo vizitą Caracas mieste. Jis grįžo į JAV tuščiom rankom ir nežinia, ar birželio 16-25 d. vyks į Braziliją ir Argentiją. Praeitą savaitę Čili vyriausybė, norėdama išvengti panašių neramumų, paprašė Rockefellerio nenusileisti Santiago aerodrome.

Šitoks bruzdėjimas Pietų Amerikoje atkreipė Washingtono dėmesį. Čia keliamas rimtas susirūpinimas dėl gerų santykių išlaikymo su Pietų Amerikos valstybėmis. Ne pirmą kartą Pietų Amerika šiaurės pusrutulio JAV. Prieš vienuolika metų, būtent 1958 m., Ri-

chard Nixonas, tada buvęs JAV viceprezidentas, Pietų Amerikoje buvo manifestantų apsuptas ir apspaudytas. "Caracase aš maniau, kad lyja. Bet tai minia spaudė mano veidą", rašė vėliau apie šią kelionę Nixonas.

Šį kartą, informacinei kelionei parinkdamas Nelsoną Rockefellerį, jis nepagerino padėties, nes Rockefelleris yra Standard Oil trusto prezidentas ir jau vien jo vardo paminėjimas Pietų Amerikoje uždega neapykantą. Bogotoj dėl manifestacijų vyriausybė turėjo uždaryti net abu universitetus. Equadore Rockefellerio trumpo vizito metu buvo užmušti net septyni asmenys. Tai kelia baimę ir kitų Pietų Amerikos valstybių vyriausybėms.

Visur kyla reikalavimai peržiūrėti susitarimus su JAV, ypač su amerikiečių naftos bendrovėmis, kurios turėdamos savo rankose koncesijas, naudojasi ten didelėmis privilegijomis.

Aišku, esant tokiai padėčiai, komunistams nesunku kurstyti mases ir neapdairi JAV ekonominė politika, padeda sukurti jų propagandos malūnui.

KANADA PRIGLAUS JAV DEZERTYRUS

Washingtoną šaltai nutaikė Kanados imigracijos ministro paskelbimas, kad bėgantieji vyrai iš JAV kariuomenės, arba pasitraukę per sieną vyrai, nenorį stoti kariuomenėn, bus įleidžiami į Kanadą apsigyventi. Tas pakeitimas pirmiau buvusio nuostato sulaukė ir aštrios kritikos.

Vienas parlamento narys tuo klausimu šitaip pasisakė:

"Mes padrąsiname kitų kraštų piliečius paneigti savo šalių įstatymus, pasinaudojant tei-

LIETUVIŲ TAUTINIO SĄJŪDŽIO UŽDAVINIAI

PROF. DR. BRONIAUS NEMICKO KALBA ALT S-gos SEIME

Visų pirma norėtųsi mesti žvilgsnis praeitį ir truputį išryškinti santykius ir formalūs ryšiai tarp Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio. Tai, mano supratimu, yra reikalinga, nes kai kurie mūsų tuo klausimu esame lyg ir pasimetę (ypač New York).

Tokia prielaida persiima iš kai kurių sąjungos narių privačių ir apyviešių pareiškimų, teigiančių, kad Lietuvių Tautinio Sąjūdžio nesą, nes akivaizdžios jo veiklos nesimato. Paviršutiniškai žvelgiant atokiau nuo Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės stovinčiam žmogui gali tikrai susidaryti toks išspūdis,

kaiama prieglauda Kanadoje".

Tas patvarkymas keistas ir tuo, kad tik prieš tris mėnesius tas pats imigracijos ministras buvo paskelbęs kaip tik priešingai, jog dezertyrams iš JAV kariuomenės prieglauda nebus teikiama.

nes L.T. Sąjūdis neorganizuoja savo skyrių, nesaukia susirinkimų, neverbuoja narių, nerenka nario mokesčių, žodžiu sakant, nevykdo tokios rūšies veiklos, kuri yra įprasta kitoms visuomeninėms organizacijoms. Todėl ir reikia išsiaiškinti šių dviejų organizacijų (Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio) formalūs santykiai, kad matytųsi, kuri organizacija ką vykdo. Tada išryškės ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio veiklos pobūdis ir kompetencijos.

Į Lietuvoje 1944 metais susiorganizavusį Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą drauge su kitų politinių partijų ir kovos sąjūdžių atstovais įėjo ir Lietuvių Tautininkų Sąjungos (taigi, politinės partijos) atstovas. Kai Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas atsisteigė Vokietijoje, tautinės srovės žmonės, buvę arti Vliko ir jame atstovavę tautininkams, atstovavimo titulą kiek pakeitė -- tautinei srovei buvo pradėta atstovauti Lietuvių Tautinio Sąjūdžio

vardu (vietoj Lietuvių Tautininkų Sąjungos). Žodžiu sakant, Lietuvių Tautininkų Sąjungos politinė mintis tam tikrais sumetimais pradėta reikšti kitu vardu -- Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vardu. Ir visa anuo metu gana sėkminga tautinės srovės žmonių organizuota politinė ir kitokia veikla ėjo nebe Lietuvių Tautininkų Sąjungos, bet Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vardu.

Maždaug tuo pat metu, tiksliau 1949 metais, Jungtinėse Amerikos Valstybėse trys tautininkų organizacijos susijungė į vieną -- į Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kuri savo veiklą griežtai apribojo Amerikos teritorija. Tačiau Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga nuo pat įsistėgimo rėmė Lietuvių Tautinio Sąjūdžio veiklą, pati formaliai nedalyvau-dama politiniuose lietuvių junginiuose, kurių veikla vyksta už Amerikos teritorijos ribų, taigi niekad formaliai nedalyvavo ir dabar nedalyvauja nei Vyriausiąjame Lietuvos Išlaisvinimo Komite, nei kitose bendrinės apimties politinėse institucijose savo veiklaperžengiančiose JAV teritorijos sienas ar siekiančiose kitų kraštų politinių tikslų.

Persikeliant lietuvių daugumai iš Vakarų Vo-

VIRŠUJE: Trys naujieji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos garbės nariai, kurie buvo seimo pakelti, ALT S-gos pirmininkui T. Blinstrubui pristatant, būtent Albinas Trečiokas, Kazys Karpius ir dr. Steponas Biežis. Nuotraukoje iš kairės: Albinas ir Ieva Trečiokai, Kazys Karpius ir Ona ir dr. Steponas Biežiai.

L. Tamošaičio nuotrauka.

Prof. dr. Bronius Nemickas, daręs pranešimą seime apie Lietuvių Tautinį Sąjūdį.

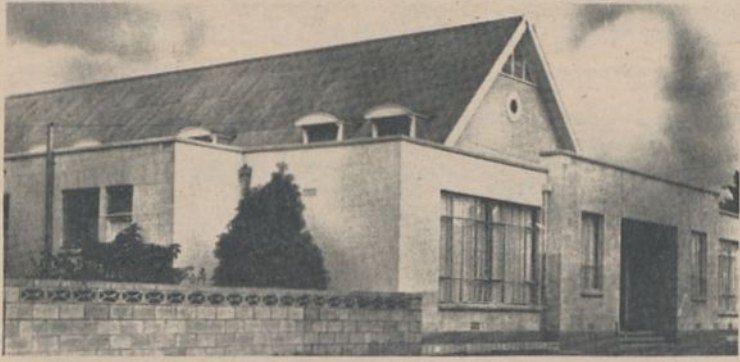
KAIREJE: Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suaktuvinio seimo, įvykusio gegužės 30 ir 31 d. Roosevelt viešbutyje New Yorke iškilmingojo banketo garbės svečiai, Kairėje prie mikrofono invokaciją skaito kun. P. Geiščiūnas, toliau sėdi O. Biežienė, dr. Stp. Biežis, B. Paplėnienė, ALT S-gos pirmininkas T. Blinstrubas, po- nia Valiūnienė, Vliko pirm. dr. J.K. Valiūnas, LNF pirm. E. Čekienė, ALT pirm. inž. E. Bartkus, I. ir A. Trečiokai, K. Karpius ir Vilties Draugijos valdybos pirmininkas A. Laikūnas. Banketui vadovavo J. Sirusas. L. Tamošaičio nuotrauka.

kietijos daugiausia į Jungtines Amerikos Valstybes, čia atsidūrė visa Tautinio Sąjūdžio vadovybė ir dauguma jo narių. Tuo būdu Jungtinėse Amerikos Valstybėse atsirado dvi tautininkų organizacijos ir jų veiklą reikėjo suderinti. Veiklos suderinimo klausimas buvo iš esmės išspręstas 1951 metų gegužės mėn. Tabor Farmoje įvykusiame Lietuvių Tautinės Sąjungos seime. Seimas manė, kad Tautinei Sąjungai nėra reikalo formaliai dalyvauti Vyriausiąjame Lietuvos Išlaisvinimo Komite, ir todėl šią funkciją pavedė ir toliau Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybei, kurią tada sudarė

(Nukelta į 4 psl.)

PO PIETŲ KRYŽIUM

VL. RADZEVIČIUS

Adelaidės Lietuvių Namai kuriuose yra ir J.J. Bačiūno vardo biblioteka. A. Fišerio nuotrauka

ŽVILGSNIS Į VIENUS NAMUS

Pereitą savaitę "Dirvos" skaitytojai buvo bendrais bruožais supažindinti su tom priežastimis, kurios vertė Australijos lietuvių statyti savas pastoges, reikalingas lietuviškai veiklai puoselėti, o taip pat ir su tom kryptimis, kuriomis rutuliojosi tų pastogių išsigijimas. Tačiau nežiūrint krypties, tos pastogės buvo statomos lietuviškomis rankomis ir lietuviška širdimi, su ypač ryškiu visuotiniu pasiaukojimu ir susikaupimu. Dėl to buvo laimėta ir pasiekta daugiau, negu didžiausi optimistai galėjo laukti.

Bene plačiausiai ne tik Australijoje, bet ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra išpopuliarinti Lietuvių Namai, kuriuos išsirengė Adelaidės lietuviai savos kolonijos bendruomeniniams reikalams. Tų Lietuvių Namų Adelaidėje bendra vertė šiandien jau prašoka \$60.000 ir adelaidiškai tikisi, kad šiais metais jie galutinai nusikratys paskolos likučiais, kurie sumažėjo iki \$4.000.

Dabartiniai Adelaidės Lietuvių Namai, išgyvenę tris pagrindines perstatymo "operacijas", visai nepanašūs į tas patalpas, kokios buvo nupirtos 1958 metais. Tada tai buvo 2520 kvadratinio pėdų skardinis pastatas, naudotas kažkokios sekto, kaip maldos namai.

Per pirmąją perstatymo operaciją buvo visiškai pakeistas siaurinis pastato sparnas -- pristatyti keturi kambariai, kuriuos paskubomis užėmė bendruomeninė savaitgalio mokykla. Per tolimesnius užsimečiusius dingio ir likusios trys skardinės pastato dalys. Jas pakeitė lietuviškomis rankomis sumurtytos plytos. Tie pristatymai prie pirminės kvadratiškos pridėjo 5350 kv. pėdų ir tokiu būdu šiandieniniai Adelaidės Lietuvių Namai turi 7.870 kvadratinio pėdų.

Kvalifikuoto architekto inž. K. Reisono vadovaujami, Adelaidės lietuviai, apglėbę mūrų pirminį pastatą, neskaitant klasių mokyklai, priekyje pristatė patalpas bibliotekai skaityklai, kuri šiandien jau turi 1500 atskirų pavadinimų knygų, prie salės prijungė erdvų vestibulį; šiandien jame įrengtas svaičių baras. Pereinant prie pietinio namų sparno, jam buvo primurta moderniška virtuvė -- jos išskėstom rankom laukė socialinės globos organizacija, čia vadinama ALB Moterų Sekcija. Greta virtuvės buvo priglausta mažesnė salė, kuri gali būti naudojama atskirai, arba, reikalui esant, sujungta su pagrindine sale, talpinančia per 300 svečių. Prie pietinio ir rytinio kampo buvo prijungtos patalpos vieninteliam Australijoje Lietuvių Muziejui-Archyviui; čia reikėjo net ir į žemę kastis, o dabar, kaip atrodo, muziejaus reikalams teks lipti ir aukštyn -- virš dabartinių muziejaus patalpų statyti antrą aukštą, kuris kaštuotų iki 10.000 dolerių. Rytinėje dalyje dar buvo primūrytas atskiras kambarys, kuris, jungdamasis su pagrindinės salės scena, tarnauja aktorių persirengimui.

Tuos visus Adelaidės Lietuvių Namų praplėtimus kėlė pats gyvenimas ir lietuviškoji veikla. Jų vykdymas užtruko beveik 10 metų ir pati kolonija net nepajuto, kaip per tą laiką, dėdama dolerį prie dolerio, vien tik aukomis sumetė arti 40.000 dolerių (2000 dolerių buvo gauti aukomis iš Amerikos lietuvių, ypač per a.a. J.J. Bačiūno suorganizuotą Širdies Fondą; Tautinė Lietuvių Sąjunga yra Lietuvių Namų garbės narys, o Namuose veikianti biblioteka skaitykla yra pavadinta J. J. Bačiūno vardu). Adelaidės Lietuvių Namus tobulinant buvo kartu nupirtas ir gretimas sklypas su kitu mažu vienos šeimos mūriniu namuku. Ant šio sklypo įrengta jaunimui sporto aikštė, tinkanti krepšiniui, tinkliniui ir lauko tenisui.

Adelaidiškai, reikia pasakyti, nesitenkino šiais vienais Lietuvių Namais. Kitame Adelaidės priemiestyje prie dviaukščio mūrinio namo galima rasti užrašą: Lietuvių Katalikų Centras. Čia įrengta pirmoji Australijoje lietuvių katalikų koplyčia, erdvi salė su gražia scena ir eilės kambarių, kuriais naudojasi antroji kolonijoje (Šv. Kazimiero) savaitgalio mokykla, o taip pat jaunimo ir senimo organizacijos. Jų vertė nėra mažesnė už bendruomeninių L. Namų vertę, o skolų išmokėjimas irgi jau neuž kalnų.

Prisitaikydami prie vietos reikalavimų, panašiai lietuviai išsirengia Lietuvių Namus ir kitose kolonijose.

• VINCAS KAZOKAS, rašytojas ir poetas, eina bene pačias sunkiausias pareigas Australijos lietuvių bendruomenėje -- jis redaguoja bendruomeninį savaitraštį "Mūsų Pastogė". Kazokas griežtai nusistatęs vengti asmeninių užgauliojimų spaudoje. O tai nepatinka visai eilei rėkšnių, kurie norėtų laikraštį panaudoti asmeninių

ISTORINĖ "BUDŽIO" KELIONĖ Į ŠVEDIJĄ (2)

L. Knopfmileris

Taip praėina naktis, bet diena negeresnė, saulutės nematyti, tamsūs švino debesys dengia visą dangų ir vėjas ne visai, bet truputį rodo mažėja. Mes tuomet neturėjome kišenių radijo aparatėlių, ir negalėjome žinoti koks oras mus laukia. Bangos vis aplanko mūsų dešni ir vargšas "Budys", kaip sužeistas banginis, bando atsilaukiyti prieš didžiules bangas, bet dėka mūsų mažiuoto motoro, kuris tikrai pavyzdinčiai visą naktį veikė, mes plaukiame pirmyn.

Niekas ir negalvojo apie pusryčius, pietus, tik kapitonas pavargęs ir nemiegojęs visą naktelę, ragina virėją ką nors stipraus išvirti ar iškepti ir duoti igulai užkasti. Bet girdžiu ir kitą balsą iš vidurinės kajutės -- "Vyruciiai, duokite brauningą, nusišausiu!" Tikrai tas vargšas vienas motoristas tiek kenčia nuo bangų supimo, kad nieko nebenori, nei Visby matyti, nori tik mirti. Bet mes turime laive ir juokdarius, kurie pagavę jo prašymą, daro sekantį pasiūlymą -- "Kulka pinigą kainuoja, šok per bortą ir būsi išganytas." O už borto kaip verdančiame katile, jūra putoja ir verda. Toks pasiūlymas nepatiko vargšui ligoniui ir jis tik atsakė -- "O, ne, tai jau geriau kentėsiu".

Nežinodami, kas mus laukia sekančią naktelę surinkom visus šlapius drabužius ir nunešėm džiovinti motorinėje prie motoro dusintuvo. Virėjas pastatęs didžiausią puodą, pripylęs pilną vandens, pradėjo kažin ką virti, bet ką -- niekam nieko nesakė. Atėjo pietų laikas ir tie, kurie norėjo ir galėjo atsikelti buvo nusteibinti jo "menu". Kompotas! Taip kompotas iš džiovintų obuolių, slyvų, vynuogių, kriaušių. Visi nusiminę, pakėlė "maistą", bet virėjas visus tuoj nuramino: -- "Keliu reguliame parasyta, kad geresniam virškinimui kasdien neužmiršti igulai daugiau duoti vaisių. Po tokios audros negalima skilvi apsunkinti sunkiu maistu. Be to, turiu perspėti, kad negalėsite gauti kiek norite, bet tik po

truputį, nes bangos mano kompotą jau verdant išdalino virtuvės sienoms". Tikrai sienos buvo nuo siūbavimo gražiai aptaškytos. Mūsų techniškai virtuvės įrengimai nebuvo tiek tobuli, kaip šiandien turi mūsų mamytės ir žmonos modernioje virtuvėje. Taip gavome popusėpuoduko, priedo -- juodos duonos riekutę ir -- tam kartui viskas! "O kaip su dešra ir geru kepsniu ar kiaušiniene?" -- kažkas pasiteiravo. "Viską gaukite tik Visbyuoste", atsakė virėjas.

ti. Kažin kokie tai geri švedai pagauna mūsų virtuves ir uždeda ant polemio, mes prisitvirtinom.

Prie "Budžio" priėjo kažin koks juodai apsuilęs pilietis ir klausia, ar tai "Budys" iš Klaipėdos? Minėtas asmuo gavęs patvirtinimą dingo tamsumoje. Nukankinti paskutinių dienų audros, visi igulos nariai, lyg ančiukai, išlipę iš kajutių ir susėdę ant borto dailios tamsumoje aplinkui būdami patenkinti, kad viena ranka gali pasiekti krantinę kuri neužda, nesupa ir net ant ku-

Jūrų skautai su kapitonu P. Labanausku Švedijoje.

Audra pamažu rimo, vėjas silpnėjo, tik išsiubavusi Baltijos jūra dar mus mėtė.

Bet štai jau ir Gotlando sala. "Žemė" kažin kas sušuko, kaip kad Kolumbo laive. Tikrai, Gotlandas mūsų išganymas. Rodos, kad Gotlando sala neapsakomai greičiu artėja prie mūsų. Štai ir švedų žvejai. Tikrai žemė, netoli gal ir uostas. Užmirštas alkis, nuovargis ir visi nori pamatyti uosto švyturį, uosto vartus, kur galima bus išmesti inkarą ir krantinę pačiupinėti. Niekad taip žemės nebuvom pasiilgę, niekad taip nenorėjom ant jos atsistoti tvirtom kojom, kaip dabar.

Jau sutemo kai priartėjome prie Visby uosto. Štai ir švyturys mirkčioja. Miestas, paskendęs daugybės įvairių lempučių šviesoje, davė gražų vaizdą iš jūros pusės. Bet mes jau ir vartuose! Motoras veikia iš lėto ir visų akys nukreiptos į krantinę, kur galima būtų geriau prisiriš-

rios galima atsistoti, bet dar nedrįstame, nes dar neatlikta multinės ir pasų kontrolė. Bet štai jau ir multininkai ir pasienio policija ateina. Anglų kalba pirmieji klausimai: iš kur ir kas, bet štai -- laivo dokumentai. Ir taip švedai pirmą kartą Visby uoste sutiko lietuvių jūrų skautus, Lietuvos buriuotojų šeimos reprezentantus... Ta proga švedų valdininkai buvo pavaišinti. Apleidami laivą, padėkojo mums ir palinkėjo malonių ir gražių dienelių Vis-

by uoste. Iš jų mes sužinojome, kas buvo tas žmogus su juodu apsiastu. Pasirodė, kad irgi valdininkas, kurio Klaipėdos radio stotis teiravosi: -- "Ar atplaukė jūrų skautų laivas "Budys"?"

Telegrama buvo siųsta tėvų, susirūpinusių savo sūnumis, dėl kilusios audros.

Ir valdininkas, atsakydamas pasiuntė telegramą į Klaipėdą, kad jūrų skautų laivas įplaukė į Visby.

Jau vėlyva naktis, multinės ir pasų kontrolės valdininkai apleidė "Budį" o mes laimingi pasiekę tikslą, kaip muselės kritome į guolius ir užmigome kaip užmušti.

(Bus daugiau)

GRAŽI IR VERTINGA DOVANA

Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, kalendorius, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir kitų informacijų rašyti:

S. V. STARAS — IMPORTER,
23 Mendon St.,
Worcester, Mass. 01604

"LITHUANIA 700 YEARS"

Veikalas kainuoja 12 dol. Per LNF užsisakant -- 10 dol. Čekį rašyti: Lithuanian Independence Fund Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Norintieji knyga platinti kreipiasi tuo pačiu adresu.

Tai vertinga dovana nebekeblantiems savo tėvų kalba vaikams ir amerikiečiams draugams.

Gaunama pas platintojus ir DIRVOJE

PRINTERS

Nonunion—Ludlow operator and general shopman. Good working conditions. Good pay for good men.

MIDWEST TYPESETTING
250 PIQUETTE
DETROIT, MICHIGAN
313 — TR 1-3045 (46-49)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel 6R 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

sąskaitų suvedinėjimui. Negalėdami prasimušti į viešumą pro redaktoriaus kietumą, kairurie adelaidiškai veikėjai įteikė Adelaidėje viešėjusiam Krašto Valdybos pirmininkui S. Narušui skundą prieš redaktorių, o žodiškuose pasisakymuose tiesiog reikalavo kad Kazoką pašalintų iš redaktoriaus pareigų.

• TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ SYDNEJUIJ, po gražaus pasirodymo Karališkoje Sydnejaus žemės tikio parodoje, gauna visą kvietimų dalyvauti meniniuose australų parengimuose.

• DAR NIEKAS NEGALI PASAKYTI, kas valdo Sydnejaus lietuvių bendruomenę, nes dvi konkuruojančios apylinkės valdybos nė per žingsnį nesitraukia atgal. Atrodo, kad byra net ir pats apylinkės garbės teismas, kuris prieš savo norą buvo įveltas į "politinę kovą dėl valdžios".

• ADELAIDĖS LIETUVIAI STUDENTAI pamažų persilima Lietuvoje veikusių studentų korporacijų tradicijom. Tradicijų ugnelėje juose užkūrė vietos skautai akademikai, prie kurių dabar prisijungė visa eilė asmenų, dar tebebranginančių studentavimo dienas. Jų visų padedami, studentai pasipuošę spalvomis, o metinio studentų baliaus metu padarė pirmąjį fuksų pakėlimą ir iškilmingai priėmė į savo tarpą tik žiemet pradėjusius studijuoti naujuosius kolegas. Adelaidiškai studentai nepersiformuoja į atskirą korporaciją, bet pasilieka Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos skyriumi, tačiau savo vidaus gyvenime nusistatę vadovautis lietuviškų korporacijų principais.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpius.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpius.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.UŽ URALO
ŽEMĖS GALO...

SIBIRO TREMTINĖS ŽODIS

Istorijos sąvartose ir didžiųjų tautų grumtynėse, žmonių gyvenimas dažnai būna kaip pasaka. Ar būtume patikėję, jei kas nors Lietuvos laisvės laikais būtų pasakęs, kad arti pusės milijono lietuvių atsidurs Sibire. Aš ir pati apie tai nepagalvodavau, o vis tik buvau nuvežta "Už Uralo, žemės galo".

Kada ankana ir apdriskusi, su savo likimo broliais, verčiau ant šono taigą, ir įkyriai mus sekiojo mirtis, jei tada kas būtų pasakęs, kad silksiu gyva, vargiai būčiau patikėjęs. Dar daugiau, jei tada kas nors būtų man priminęs, kad atkeliausiu į laisvės šalį Ameriką, tai tikrai būčiau pasakiusi, kad tam žmogui jau visų galvos varžteliai atsisukę. Tik po kelių nelaisvės metų, kada sužinojau, kad manieji jau Vakaruose, o vėliau ir Amerikoje, tai pagalvodavau ir apie tebekuklą. Bet tai buvo tik akimirksniai, nes mus dar gaubė tamsi nelaisvės naktis. Tačiau viltis vėl ir vėl sugrįždavo. Nedalioje viltis yra labai galingas ginklas ir pasiskatą išlikti.

Ilgainiui gerasis mūsų prosenių likimas manęs nepamiršo, ir daugiau kaip po dviejų dešimtmečių, aš Amerikoje. Argi tai ne mano gyvenimo pasaka?

Visi žinome, kad 1941 metais ir jau pokaro, keilomis trėmimų bangomis, daug lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, lenkų, moldavų, rumunų ir daugybė kitų tautų žmonių atsidūrė Sibire. Narymas, Archangelskas, Vorkuta, Vaigacas, Baikalo ežero pakrantės, Sachalinas ir net Naujoji Žemė buvo apgyvendinta tremtiniais.

Jie iki paskutinio buvo nubauti ilgų metų kalėjimo, darbo stovyklų ar tremties bausmėmis. Iš tremtinių buvo atimtos visos pilietinės teisės, jei Sovietų Sąjungos gyventojai tokių teisių turė. Lyg pasityčiodami tremtiniais paliko balsavimo teisę ir dar pridėjo badą ir sunkų priverstą darbą.

Tremtiniai dirbo miškuose, kasyklose, plytinėse, tiesė kelius ir kasė kanalus, valė upes, dirbo prie statybų ir nuskurdusiuose Sibiro kolchozuose. Už darbą la-

bai mažai mokėjo beveikiais rubliais, o krautuose karo metu prekių ir maisto visai nebuvo. Tremtiniai mirė badu. Pirmaisiais dvejais metais išmirė seneliai ir silpnesni vaikai. Po kelių metų išseko jėgos ir pačių stipriųjų ir tremtiniai krito, kaip šalnos pakšti rudeno lapai.

Nors Sovietų Sąjungoje gydymas veltui, bet gydytojams slapta buvo įsakyta sergančių tremtinių nuo darbo neatleisti. Dažnai ligonys kisdavo darbe ir vietoje mirė. Tokių mirusių aš daug regėjau.

Labai daug lietuvių vyrų pateko Krasnojarsko srities darbo stovyklose. Sunkūs darbai ir badas greit palaužė ir stipriausių vyrų sveikatą. Stovyklų administracijos teroras juos visus varė prie duobės. Jie buvo Sibiro šaltyje išrengiami iki baltinių ir grasinami sušaudyti. Persaldyti vėl grąžinami barakuose. Tokie žaidimai su kaliniais buvo kartojami tam, kad daugiau jų susirgtų ir greičiau išmirtų. Daug paliegiusių vyrų, nematdami savo kančių galo, ant lovų pasikardavo.

Visi lietuviai buvo darbštūs, sumanūs, sąžiningi ir dar galiu pridėti -- nelaimėje labai vieningi. Karui pasibaičius, maždaug nuo 1948 metų, gyvenimas truputį palengvėjo. Krautuose atsirado maisto ir ant kortelių gaudavome duonos, truputį cukraus ir kruopų nusipirkti. Galiausiai pragyvenome Staliną. Darbininkijos tėvui nugaravus, tam tikras tremtinių kategorijas pradėjo nuobausmės atleidinėti ir leido grįžti į savo gimtuosius kraštus. Visi gavome specialios serijos sovietinius pasus. Tokių pasų savininkai negalėjo apsigyventi didžiuosiuose miestuose ir gauti geresnį ir daugiau apmokamą darbą. Buvo ir kitokių suvaržymų. Vieniems neleido grįžti Lietuvon, kitiems neleido apsigyventi net ir kaimyninėse Baltijos šalyse. Davė pasirašyti raštą, kad grįžęs nereikalausi savo turėto turto. Žinau ir kuriojo. Vyriui su vaikais leido grįžti į savo gimtąjį kraštą, o žmona tokio leidimo negavo. Tėvas su vaikais

BAISUSIS BIRŽELIS ATSIMINIMŲ
ŠVIESOJE

A. Rimtenis

Štai ir vėl birželis, gražiausias metų mėnuo, kurio žalumą ir sodrumą, deja, nustelbia prisiminimas košmariškų įvykių lietuvių tautai: 1940 birželio 15 nepriklausomybės netekimas, bolševikams Lietuvą okupavus, o 1941 birželio 14 pradėtas masinis lietuvių trėmimas į Sibirą, kai tauta buvo sukrėsta iki pat gelmių ir pats mėnuo gavo baisiojo vardą. Kas darėsi anomis 1941 metų birželio vidu-

apsigyveno Lietuvoje, o motina -- Latvijoje. Ji slaptaiteina pas savo šeimą, aptvarko vaikus, dvi, tris dienas pabūna ir vėl bėga atgal arba dar kūrį laiką slapstosi pas kaimynus.

Reikia pasakyti, kad iš Sibiro grįžo visi gyvi išlikę lietuviai, kuriems tik leido grįžti. Laisvu noru ten nepasiliko nė vienas. Daugeliu paleido laisvai gyventi Sibire, bet be teisės grįžti Lietuvon. Grįžo ir paliegičiai, kuriuos iš traukinio išnešė su neštuvais, kiti mirė kelionėje. Seneliai Sibiro prieglaudose nepasiliko, bet grįžo į Lietuvos prieglaudas.

Žmonės Lietuvoje mus pasitiko maloniai ir stengėsi padėti, nors komunistai mus pravardžiuojo liaudies priešais. Valdžia grįžusiais tremtiniais nepasitikėjo, nedavė geresnio darbo ir daugeliui neleido apsigyventi miestuose. Jutai, kad esi paženklintas nepatikimojo ženklu ne tik tu, bet ir tavo vaikaičiai. Tremtinių vaikų nenoriai priima į aukštąsias Lietuvos mokyklas, daro apsunkinimus ir ieško priekabių. Jų nepriima ir karo laivyną ir aviaciją. Tremtinių giminių vaikams neleidžia kariuomenėje tarnauti savo krašte, bet dažniausiai nugarūda į Sibirą. Tačiau savam krašte ir tarp savųjų ir buvusiems tremtiniais galima verstis.

Tėvynėje lietuviai yra surakinti ir jų lūpos uždaros, todėl išsivijęs pareiga už juos kalbėti. Kalbų maža, reikia aukų ir pasišventimo. Kartais mūsų spaudoje pasirodo tuščios ir bereikalingos polemikos, kurią dažnokai ir pykčio šešėliai palydi. Dažnai mūsų politinių partijų ir išsivijęs kultūrinis organizacijų keliai kryžiuojasi ir susikerta. Ir visai be reikalo.

Visos mūsų politinės partijos, organizacijos ir sąjūdžiai yra viena lietuviška jungtis. Visų mūsų tikslas -- laisva ir nepriklausoma Lietuva. Jai išvaduoti reikia labai vieningai ir sutartinai dirbti, nes priešais atkaklus, su baisiais ketinimais ir lengvai nepasiduos. Kiekvienas išsivijęs staptelėjimas, kiekvienas nesutarimas priešą džiugina. Nesidukime primesti mums džiūstančios šakos vardą.

Stefanija Rūkienė

rio dienomis, vaizdingai mums parodo Sibiro tremtinės Stefanijos Rūkienės knyga "Vergijos Kryžkeliuose", kuri ne tik papildoma anks-tesnes knygas, kaip B. Armonienės "Palik ašaras Maskvoj", H. Tautvaišienės "Tautų kapiny-nas Sibiro tundroj" ar K. Bielinio "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija", bet ir skaitytojų gaudyte gaudoma, kaip koks sensacingas romanas.

Tai ir pačios autorės gyvenimo kelio išplovė. Ji, mokytoja, buvo tiesiog iš tarnybos, ir dargi atskirta nuo šeimos, paimta ištrėmimui aną lemtingąją birželio dieną su tūkstančiais kitų mūsų tautiečių į nežinomas tolius ir ateitį, iš tikrųjų gi į Novosibirsko sritį, kur buvo nuteista dirbti 25 metus priverčiamuosius darbus. Po 16 metų paleista, dar apie 8 metus praleido Lietuvoj, kol 1964 m. pasiekė savo šeimą -- vyrą ir dukrelę -- jau Amerikos žemyne.

Dabar parašytuose atsiminimuose, kurie dar pavadinoti Sibiro tremties užrašais, autorė mums duoda pilną ir išsamų vaizdą to, kas dėjosi jos skaudžios tremties kelyje. Bet tai, ką ji pasakoja, tinka tūkstančiams kitų tremtinių. Vargai tu, kurie traukėsi nuo antrojo bolševikmečio į Vakarus, palyginti su autorės iškentėtais vargais, tėra tik šešėlis. Dėl to autorė meta kartų žodį tiems, kurie patogumuose "minkštėja" komunizmo atžvilgiu, kurie "jau labai saugiai jaučiasi Dėdės Samo palerinos pavėsyje" (p. 306).

Šios knygos vertę sudaro ne tik nupasakoti faktai, bet ir jų perdavimo būdas. Savo stiliuje ji turi beletristinio veikalo savybių. Jautri autorės siela, turinti lyriškumo savybių, pasireiškia ir jos knygos puslapiuose. Štai vienas kitas tų beletristinių perliukų: "Sunkiai lenkiasi senutės, sugrubusiais pirštais kabina saują rugių ir piautuvą leidžia darban. Rugiai pagarbiai joms lenkiasi, o vėjas švelniai paglosto, nupūsdamas akis užkritusias sidabro gijas" (p. 253). Arba: "Grįžusi iš darbo, jau sutemus, skubėjau į savo daržiuką bulvių kasti. Prisikasusi pusmaišį, užsimetusi antpečių, dvigubai sulinkusi, skubu namo. Norisi dar sugrįžti ir antrą pusmaišį prisikasti. Taip šakėmis savo bulvytes nusikasčiau ir susinešiojau, kaip voverytė riešutėlius" (p. 425). Tokios vietos savo vaizdingumu primena ne membriną, bet beletristinio kūrinio savybes, ir jos skaitytojui yra tikra atgaiva košmarinių vaizdų aprašyme.

Ypač vaizdingai aprašoma Sibiro taiga (skyrėsiu "Pirmoji naktis taigoje" ir kitur), kur blyksteli Adomo Mickevičiaus ir Antano Baranausko

Lietuvos girios aprašymo paralelių. Bet, deja, taiga tai ne švelnioji ir romantiškoji Lietuvos giria: "Išeidamas į taigą, niekas nebuvo tikras, kad gyvas grįš į stovyklą. Kas atspės, į kurią pusę miško dvasia pasuks grįžtantį medį" (p. 387). Tai taigos kirtėjų patirtis, o tokia kirtėja autorei teko ilgesnį laiką būti.

Kita būdinga autorės savybė -- humoras, kuriu ji pasivaduoja sunkiomis valandomis, bet kuris ne kartą pereina į sarkazmą, prisimenant savo kankintojus. To sarkazmo ypač tenka komunistinei santvarkai, kaip šit: "Jam dar prieš gimstant reikėjo tėvus pasirinkti iš proletariato pasaulio. Gal tada nebūtų buvęs kaliniu ir tremtiniu" (p. 235). Arba: "Šiais metais turiu kiek uždirbusi šiaudų ir pelų ir juos gausiu. Gerai, valgysiu pelus ir šiaudus" (p. 393).

Rašydama apie saugumo dir. A. Sniečkaus iš-tremtąją seserį, autorė "gailestingai" broliu taip "patiesija": "Savo seseriai A. Sniečkus padarė paslaugą. Iš anksto jis pranešė, kad ji su žentu bus tremiama Sibiran, liėpė pasirošti ir pasiimti daugiau maisto ir šiltesnių drabužių. Jie vežėsi net ir šepetį grindų, politikų ir visuomenės veikėjų. Vieni stengiasi ją apginti ir pateisinti, kiti nori būti objektyvūs ir jos elgesį aptaria santūriai ir šaltai. Bet aš vis dėlto jai

Apie Salomėją Nerį rašo: "Skačiau pasisakymus apie S. Nerį šiame krašte gyvenančių rašytojų, politikų ir visuomenės veikėjų. Vieni stengiasi ją apginti ir pateisinti, kiti nori būti objektyvūs ir jos elgesį aptaria santūriai ir šaltai. Bet aš vis dėlto jai

SIBIRO TREMTINĖS
UŽRAŠAI...DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose"
(paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

nerandu atleidimo" (p. 37). Primenamos ir kalbos Lietuvoj apie jos atsivertimą prieš mirtį, bet, be abejo, kol nebus tikresnių įrodymų, Neris problema tebeliks neišspręsta.

Kritiškai autorė atsiliepia ir apie į šį kraštą atvykusią Stalino dukterį Svetlaną: "Ar buvo žinomi Svetlanai žiaurūs nekaltų Pabaltijo tautų gyventojų masiniai trėmimai į Sibirą? Jei taip, tai kodėl ji mūsų neužtarė pas savo visagalią tėvą ir neišprašė tremtiniais pasigailėjimo?" (p. 71). Be abejo, čia yra teisybės, bet, atsimenant komunistinės sistemos esmę, turbūt neįmanoma gretinti Svetlaną su caraite Tatjana, kuri globojo karo pabėgėlius. Tačiau tremtiniai Svetlanai būtų palankesni, jei ji tokių žygių pas savo tėvą bent būtų dariusi.

Dėl to visai suprantamas autorės tolimesnis palyginimas: "Anie laikai tai tik pilkutis šešėlis prieš dabartinį komunistų vykdomąjį savo šalies ir pavergtųjų tautų žmonių naikinimą" (p. 712), nors ir visada buvo "rusų tautos tikslas išnaikinti mažąsias tautas ir jas suliedinti susavaisiais" (p. 131).

Kaip minėta, autorės pasakojimas sklandus, gyvas, vietom dialogais paįvairintas, nors pats pasakojimas ir nėra vienodo lygio, medžiaga galėjo būti kiek glausčiau susisteminta, kai kur pasitaikopasikartojimų, ištesimų, kas padidina išorinį knygos turinį. Ruošiant anglišką laidą, tektų kai kurias vietas atitinkamai perredaguoti ir daugiau angliškai skaitančiam skaitytojui pritaikyti. O tokią anglišką laidą reiktų nedelsiant parūpinti ir vaizdingą autorės stilių atitinkamai perduoti. Tai pirmoji šio veikalo dalis. Skaitytojas su nekantrumu lauks antrosios -- "Grįžimo į gyvenimą".

LIETUVIŲ TAUTINIO SĄJŪDŽIO UŽDAVINIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

B. Gaidžiūnas, Dr. S. Stankus, Dr. Br. Nemickas ir A. Rimkus (J. Vilčinskas buvo jau miręs, o J. Čeichys nepasiekiamas).

Kiek vėliau lietuvių politinės veiklos centras pasidarė New Yorkas, todėl kooptavimo būdu čia buvo sudaryta ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybė. Berods, 1957 m. buvo viso pasaulio tautininkų korespondenciniu būdu išrinkta Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybė, kuri savo kadenciją baigė 1960 metų pavasarį. Esant dviem rinkimams tautininkų vadovybėms, susidarydavo veikloje nepatogumų ir pačiuose tautininkuose neaiškumo. Todėl 1960 metų birželio mėn. 5 d. Tabor Farmoje Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės atstovai, remdami Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdybą ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybę, susitarė su tautininkų organizacijomis, kad būtų sudaryta viena tautininkų organizacija, kuri būtų atsakinga už visą tautininkų veiklą. Šis susitarimas visais išsprendė galimus dviejų tautininkų organizacijų veikloje susidūrimus, aiškiai nusakė, kas yra Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės sudarymo būdas ir apibrėžė jos kompetencijas. Kaip matote, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio veiklos sritis yra visiškai siaura:

Sąjungos deleguoti du nariai ir po vieną narį nuo lietuvių tautinės srovės iš kiekvieno kito krašto.

3. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybė:

a) dalyvauja pirmajame straipsnyje nurodytoje veikloje ir organizacijose,

b) bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir

c) palaiko ryšius su kitų kraštų lietuvių tautinės srovės junginiais...

Šis susitarimas visiškai išsprendė galimus dviejų tautininkų organizacijų veikloje susidūrimus, aiškiai nusakė, kas yra Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės sudarymo būdas ir apibrėžė jos kompetencijas.

Kaip matote, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio veiklos sritis yra visiškai siaura:

a) dalyvauti Vyriausioje Lietuvos Išlaisvinimo Komitete,

b) bendradarbiauti su Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir

c) palaikyti ryšius su kitų kraštų lietuvių tautinės srovės junginiais.

Visa kita organizuota lietuvių tautinės srovės veikla Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos kompetencijos dalykas.

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio dalyvavimas Vyriausioje Lietuvos Išlaisvinimo Komitete reiškiasi tokiu būdu: Dr. Bronius Nemickas įeina Vliko valdybą (vicepirmininku), Tomas Speirauskas -- Tarybą, o Vliko seimuose Tautiniam Sąjūdžiui atstovauja kas kartas parenkami trys Lietuvių Tautinio

Sąjūdžio vadovybės nariai.

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės santykiai su Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba visą laiką buvo ir dabar yra labai geri. Tautinio Sąjūdžio vadovybė rimtai įvertina ir uoliai paiso kiekvieną Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos įtaigą, o ši pastaroji, ypač jos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, rūpestingai remia Lietuvių Tautinio Sąjūdžio reikalus.

Kadangi Lietuvių Tautinis Sąjūdis neturi savo pajamų šaltinio, tai jo piniginės prievolės vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui yra kantriai nešamos Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos išdo, kuris manau, nepateikia sąskaitų kitų kraštų tautinės srovės organizacijoms. Šia proga noriu pareikšti padėką, kuri priklauso Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybai už jų visokeriopą paramą, teikiamą Lietuvių Tautiniam Sąjūdžiui.

Dar vienas Lietuvių Tautinio Sąjūdžio uždavinys -- tai ryšio palaikymas su kitų kraštų tautinės srovės junginiais. Kanados Lietuvių Tautinė Sąjunga turi du savo atstovus Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybėje, o Didžiosios Britanijos organizuota tautinės srovės žmonių grupė -- vieną. Su kitų kraštų tautininkais ryšys yra daugiau proginis -- dažniausia santykiuojama tik su atskirais tautinės srovės žmonėmis ir beveik tik atsitiktiniais atvejais.

Kadangi Amerikos Lie-

ALT S-gos sukaktuvinio seimo bankete jaunimo stalas.

L. Tamošaičio nuotrauka

PAGYRIMAI

Šiemet tarp korespondencijų daug aprašymų: kunigai švenčia 25 ar 50 kunigystės metines; gimnazistai, studentai baigia mokslo metus ir t.t. Ir kai kuriuose laikraščiuose tas pastebima dažnai, kasdien.

Laikraščių korespondentai dažnai kalba apie žmonių išgyventus įvykius ne tiek protu, kiek valia. Iš valios išplaukia pagyrimai, apipinti meilės, likavimu, patikavimu.

Tokie pagyrimai dažnai žmones net apgauna. Jie užtemdo šviesą -- tiesą. Pagyrimai draugams gal yra ne kas kita kaip tik oficialios melagystės. Giriamasis prisigeria šių pagyrų tuštaus incenso -- dūmo kvapo ir tikisi esąs skirtingas negu iš tikro yra.

Tiesa yra, kuri bara, mokina ir tiesa -- kuri meilinkauja. Aišku, žmogui patinka antroji. Čia glūdi žmogaus apsirikimas. Labiau mylėtina barančioji, mokinanti tiesą, negu tiesa, kuri giria. Pirmoji tiesa teikia žmogui progą pažinti patį save. Nors tikros tiesos pasakymas, tiesos, kuri mums prikaičioja nepatinka, bet, po kiek laiko, ji atneša gerų vaisių.

Pagyrimai, išgirsti ar laikraščiuose paskaityti, žmogui suteikia lyg miegančių aguonų, nuo kurių žmogus nebeori pabusti, kilti į viršų.

Štai studentas baigė "universitetą su anglų ir ispanų kalbomis". Matyti, universitete yradėstoma kelios kalbos. Mokiniams, studentas baigė mokslo geras pažymiai ir t.t.

Ar korespondencija vi-

siems skaitytojams idomi?

Nors ir mažiausia pareiga, bet pareiga yra svarbiausias dalykas.

Studento ar mokinio pareiga studijuoti, gauti gerus už studijas pažymius. Kunigo pareiga yra atlikti gerai kunigišką pareigą, kurią laisvu noru priėmė.

Kad laike 25 ar 50 kunigystės metų kuris kunigas sakė pamokslus, atliko artimo meilės darbą, tai tik išraiška jo šventos pareigos atlikimo.

Jeigu vestuvės, kurios įvyko keli metai ir dabar pamiršta korespondencijoje, buvo "palyda pagal lietuviškas tradicijas", tai lietuviškos pareigos atlikimas jaunavedžių, kurie buvo iš lietuviškų tėvų.

Jeigu šeima pagal savąją mintį, o gal ir perdėli prašymą, iširašė su šimtaine į koki lietuvišką fondą, tai atliko lietuviško jausmo stumiamą.

Jeigu tėvai leidžia vaikui mokslą, tai atlieka vaikų auklėjimo, vaikams laimės sugavimo pareigą. Tokių ir panašių korespondencijų laikraščiuose daug.

Niekas neprieštaraus minčiai, kad reikia išaukštinti tuos, kurie dirba lietuvišką darbą. Bet betkoks aukštinimas neturėtų išeiti iš tiesos ribų.

Įvertinti žmogų, jo darbą, bet neišpūsti, meilės kulti žmogui.

Lietuviai esame. Kiek sugebėjimai neša, ir gal, kiek kišenė leidžia, viską aukojame mūsų mylimai Tėvynei!

Vaikai bėga su gėlių puokštėmis į motinos glėbį -- Ačiū Tau Motinėle, už viską, jau.

Lietuvos sūnus, jaučiąs savyje sruvenantį lietuvišką kraują, dirba dėl Lietuvos, sakysdamas: -- ačiū, Tau, Lietuva, kad aš esu lietuvis.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau ne daug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukos siųsti adresu: LI THUANIAN MARTYRS CHAPEL FUND, 2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629.

vis! Paprastu darbu, studijų kėdėse, automobilių vairuodamas į susirinkimų, lietuviškų pobuvių vietas, viską darau dėl Lietuvos. Jaunieji lietuviai, sukdami tik lietuviškų šeimų lizdus, iš kurių ateityje išskris lietuviškos kūrybos tėsėjai, dirba dėl Lietuvos.

Gera, neieškant pagyrimų, atlikta lietuviška pareiga, nesukels korespondentų smalsumo, norą rašyti į laikraščius, bet kokius nežymius, lietuvių tarpe įvykusius reiškinis.

Jonas Paskutinis

AR TRĖMĖ TIK INTELGENTUS?

Š.m. birželio mėn. 5 d. The Cleveland Press tautybių skyriuje, Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba praneša, kad š.m. birželio mėn. 15 d. (sekmadienį) ruošia 1941 metų masinio išvežimo Lietuvos inteligentijos į Sibirą minėjimą.

Ar tik "inteligentija" buvo raudonųjų budelių ir Lietuvos okupantų tremiama į Sibirą?

Perskaičius virš minėtą pranešimą toks klausimas kyla prieš akis.

Man žinomi yra šimtai atvejų, kad buvo tada tremiami ūkininkų samdiniai, mažazemiai kūrėjai-savanoriai, eiliniai šauliai, dirbtuvų bei ūkinių darbininkų ir sargų, siuvėjų, plaukų kirpėjų, kiemsargių ir visa eilė įvairių profesijų tarnautojų.

Atsimenu š.m. motinos dienos programą p. B. Butkus (iš Sibiro atvykęs pas šeimą) tarė žodį per Tėvynės Garsų radiją. Jis būdamas Sibire aplankė motinos dienos progą suvargusią tremtinę lietuvę motiną-ūkininkę. Kaip jį pakliuvo į Sibirą? Ar savanoriškai 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. išvyko?

Ar Lietuvos respublika ir valstybė buvo vien iš inteligentų sudaryta?

Kodėl rašyti tokias nesąmones ir svetimos kalbos laikraštį?

J. Žemaitis

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

IEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ -- DOVANAS Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

Tel. (212) 581-6590 (212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma--skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

GRĮŽIMAS Į GYVENIMĄ

PIRMIEJI
PUSRYČIAI
TĖVYNĖJE

STEFANIJA RŪKIENĖ

KAUNE

Kauno geležinkelio stoties perone pribėga prie manęs brolis. Pasisveikiname. Jis paima mano lagaminą ir einame į stotį. Jame visas mano turtas per šešiolika metų uždirbtas Sibire. Stebiu brolį. Jau žilutėlis, nors už mane jaunesnis. Ir veidas nebe tas — rūpesčių išvogtas. Jis irgi žiūri į mane: šiandien jau nesinorėtų lakstyti, peštis ir siausti, kaip vaikystės dienose.

Įeiname stoties laukiamojon salėn ir jis man sako: — Stafele, gal tu sušalus ir alkana? Užiname į stoties bufetą užkąsti.

Taip suskaudo man širdį, kada jis mane pavadino vaikystės dienų vardu, kuriuo mane motina šaukdavo. Tramdau ašaras ir tik beištariu:

— Važiuojam!

Išiname kiton pusėn stoties, pereiname aikštelę, užsukame už kampo ir laukiame iš šančių ateinančio autobuso. Brolis šį bei tą man pasakoja.

— Užvažiuosime, — sako, — pas kaimyną Skrebenį pusryčiauti. Ir jis labai norėjo tave pasitikti, bet dabar pasiligojęs guli lovoje.

Ateina autobusas. Keleivių daug, bet dar galima statiems sutilpti, tai daugiau nieko ir nereikia. Kauno centre retai autobuse nutversi vietą sėdėti. Sustojimo vietoje pradėjau stebėti susibūrusius kauniečius ir juos lyginti su Tomsko gyventojais. Didelis skirtumas. Visi keleiviai ramiai laukia savo eilės, stipresnieji su alkūnėmis nesiskina kelio ir nesiveržia autobusan, kaip Sibire kad daroma. Čia visi ramiai per priešakines duris išlipa, o per užpakalines — sulipa vidun.

Mes laimingai patekome autobusan ir prasispraudėme iki vidurio, bet dalis keleivių pasiliko sekančios mašinos laukti. Šoferis primena keleiviams stoti greta po du, kad daugiau tilptų žmonių.

Greit privažiuojame Raudonojo Kryžiaus ligoninę ir Igulos bažnyčią. Pradedu kalbą su kauniečiais ir klausiu:

— Ar veikia ligoninė ir kaip ji dabar vadinasi?

Jie man paaiškina:

— Ligoninės vardas nepakeistas. Veikia dar ir Soboras, nors jau kelios bažnyčios uždarytos.

Nuostabu. Su keleiviais šneku lietuviškai ir man taip miela klausytis jų kalbos, nes joje nesigirdi svetimų akcento ir ji skamba gražiai lietuviškai. Aš juos vis ko nors paklausiu, nes noriu, kad jie šnekėtų ir šnekėtų...

Mano akys laksto po autobusą ir atidžiai stebi žmones, nes jie visi mano broliai ir sesės. Džiugu savųjų tarpe. Ir tik dabar pastebiu, kad beveik visų lietuvių didelės nosys. Sibire maišiausi su įvairių tautybių žmonėmis ir turiu pasakyti, kad visų azijatų ir rusų nosys savotiškai mažos ir dažnai nesiderina prie veido. O lietuviai turi klasiškai gražius veido bruožus.

Važiuodama apžvelgiu Kauną. Jokių karo žymių nesimato. Geležinkelio stotis nauja, nes senoji karo metu buvo sugriauta, ir jau prisiderinusi prie bendro miesto vaizdo. Naujos statybos miesto centre nesimato. Mūrai ir mediniai pastatai prašosi remonto. Kaunas švarus miestas, paskendęs medžiuose, daug gėlynų. Jis išaukęs Vakarų kultūros įtakoje ir labai skiriasi nuo Rusijos miestų.

Nepajutau, kaip pasiekėme Vilijampolę. Brolis veržiasi prie durų ir man sako:

— Lipsime lauk ir eisime štai į aną namą.

PIRMIEJI PUSRYČIAI TĖVYNĖJE

Išlipame. Čia dvi gatvės susilieja į vieną ir jų susibėgime atsiranda lyg ir aikštelė. Autobusas pasisuka ir grįžta atgal.

Išlipusi stebiu nurodytą namą: medinis, dviem galais, kaip pasiturinčio ūkininko sodyboje. Vladas man pasako, kad kaimynas turi pirkęs tik pusę namo.

Einame per kiemą. Visur švaru ir pavyzdinai susitvarkyta. Takelis išklotas cementinėmis plokštėmis, o kiemelyje auga vaismedžiai, serbentų ir agrastų krūmai, šypsosi gėlytės. Nerasi tuščios vietelės ir pirštui pridėti. Pasirodo, kad Lietuvos ūkininkui ir mieste labai reikalinga žemė ir jis moka ją branginti, nors šiandien pragyvenimui naudoja kitus šaltinius.

Įeiname virtuvėn. Mus pasitinka šeimininkė. Pasisveikiname ir ji mus įveda į salionėlį. Nedidukas, bet skoningai apstatytas: viduryje apvalus ažuolinis stalas, uosinės kėdės, pasienyje bufetas, sofa ir radijo priimtuvas. Ant sienos kabo Lietuvos kaimo laukų vaizdas:

du vyrai sparčiai krauna javus į porinį vežimą, arkliškai krimsnoja jiems pamestą dobilų kuokštę, tolumoje, tarp gubų, lakstinėja du šuneliai.

Iš saliono dvejios durys veda į šeimos miegamuosius. Visai gražus keturių kambarių butukas. Grįžusi iš Sibiro aš tegaliu tik svajoti apie tokį butą.

Prieš šešiolika metų kaimyno žmona buvo visai jaunutė. Gražiai atrodo ir dabar, bet jau gerokai papildėjusi ir paakiai nusėti raukšlėmis. Laikas nestovi vietoje ir jam pavestą darbą atlieka kruopščiai ir sąžiningai.

Pirmieji Kauno vaizdai aiškiai byloja, kad Lietuvoje žmonės daug geriau gyvena, negu Rusijos gilumoje, o ypač Sibire.

Šeimininkė atsiprašo ir išeina į virtuvę pusryčių ruošti.

Aš pasikeliu ir nueinu į miegamąjį ligonio aplan-kyti. Pasisveikiname labai jautriai. Pažino jis mane dar mažytę, nes dažnai pas mus užeidavo. Vėliau aš išvažiavau į Kėdainių mokytojų seminariją ir namie būdavau tik atostogų metu. Tačiau gerai prisimenu jo vestuves ir kaimo moterėlių apkalbas, kad gavo gražią, bet jam jau per jauną žmoną.

Sukūręs šeimą, darniai sugyveno su žmona ir pažangiai ūkininkavo, stropiai purendamas tėvų jam paliktą žemelę. Visada laikė gražius arklius ir juos ypatingai mėgo. Išvakarėmis užpylęs arkliams avižas, ilgai prie jų rymodavo ir glostydavo savo bėrius, nors vasaros naktys buvo trumpos ir mažai laiko likdavo poilsiui.

Žiūriu į kaimyną ir galvoju, ar jis šiandien yra toks milžinas, kaip man mažytei rodydavosi. Ir dabar aukštas ir stambus vyras, tik jau žilutėlis ir veidas raukšlėmis išvogtas, tačiau ir netikėtai susitikusi būčiau pažinusi.

Mažai jis mane klausinėja apie tremtinių gyvenimą Sibire, bet, kaip daugumas, pirmiausia stengiasi išsipasakoti savąsias bėdas ir pasiguosti. Nors kelionėje esu išvargusi, bet atidžiai klausausi apie jo ir kitų pažįstamų vargus, išgyventus pavojus ir neužtarnautą savųjų tautiečių kerštą. Tiesa, ir vargai buvo dideli, ir Lietuvoje anais laikais baimė turėjo plačias akis, bet nepagalvoja, kad tolimoje šiaurėje lietuviams buvo dar siaubingesnės dienos.

Pasisakė, kad karo metu, prie Ariogalos miestelio, su šeima sėdėjo bunkeryje. Rusams užėjus išlindo iš slėptuvės ir ėjo vandens parsinešti. Kareiviai sulaukė ir tik nesusaudė, nes įtarė, kad jis buržujus — dvarininkas.

— Kodėl raudonarmiečiai taip galvojo? — paklausiau. O jis man atsakė:

— Buvau gerokai aptukęs ir gražiai apsirengęs.

Gerai žinau, kad pas bolševikus gyventojų masės turi proletariškai atrodyti, tik, žinoma, ne valdančioji klasė.

Toliau kaimynas skundžiasi, kad visus Lietuvos ūkininkus apkrovė dideliais mokesčiais ir nepakeliamomis pyliavomis. Neišsimokėję, tai tuojau kalėjimas ar Sibiras. Tai tyčios darbas, kad išprievartautas ūkininkas į kolūkį varomas nesipriešintų. Lietuvis buvo priverstas vis gilyn trauktis į savo kiautą. Baisu buvė ir žodį prasiurti prieš naująją valdžią, nes kaimo moterėlės išplepės, paleistas žodis pasiekė komunistams ištikimų slapukų ausis ir — sveikas dingęs.

— Tik prie Chruščiovo truputį atkutome ir pradėjome drąsiau šnekėti, — baigė guostis kaimynas.

Šeimininkė pakvietė pusryčių. Stalas gražiai paruoštas ir gausiai maistu apkrautas: skani ruginė duonutė, sviestas, sūris, kiaušiniai ir su uogiene arbata.

Nors lietuviai tėvynėje skundžiasi nelengvu gyvenimu, bet visi sparčiai sukasi, gražiai rengiasi ir skaniai ir sočiai pavalgo. Plačiosios "tėvynės" gilumoje žmonės prasčiau rengiasi ir liesiau valgo, o Sibire tik bulvytes ir sausą duonos žiauberėlę žiauriaukoja. Užtai rusai ir sako, kad Lietuva, tai mažoji Amerika.

SENUOJU VIEŠKELIU

Grįžusi iš Sibiro laikinai apsistoju Kaune, truputį pailsėjau, nuploviau visas tremtinio kelionės dulkes, o ta kelionė buvo labai tolima, nuo Bakčaro net iki Kauno, ir ilgai truko, nes tęsėsi šešiolika metų.

Atsigaivusi susigalvojau nuvažiuoti į tėviškę, nors niekas manęs ten nelaukė, nes abu tėvai jau išėjosi Ariogalos kapinyne. Gimtojo namo židiny buvo užgesusi šeimos šventoji ugnis ir pelenai atšalę.

Kauno vaizdas nuo Aleksoto

Iš Kauno pradedu kelionę į Ariogalą. Iš miesto išvažiuoju autobusu ir atsiduriu didelių, plačiai iškerojusių kaštanų pavėsyje, kur yra neoficiali sunkvežimių stotelė, žmonių dažnai vadinama liaudies stotele. Ten sustoja visi pro šalį lekia sunkvežimiai, paima laukiančius keleivius ir išvežioja į visas šalis: Kėdainiai, Panevėžys, Palanga, Klaipėda ir net Ryga. Reikia ir šoferiams pragyvenimui sukombinuoti, nors ir gerokai apdilusią kapeiką.

Šoferius gauda ir tikrina kelių inspektoriai, bet jie ne iš kelmo spirti, moka išsisukinėti ir teisintis. Stotelėje apstu keleivių, ilgokai stovime ir laukiam. Visi lekia prie kiekvieno pravažiuojančio sunkvežimio. Kas ne pakeliui, tas grįžta atgal po medžiais. Pagaliau ateina ir mūsų šalis. Šiaip taip ir aš įsirioglinau į sunkvežimį. Tai jau nėra taip lengva pagyvenusiai žmogystei. Reikia vikriai nusitverti už borto, užkelti koją ant paskutinio rato viršaus, pasišokėjus pasikelti ant rankų ir įsiriti vidun. Pataikiau, nes sunkios tremties gyvenimo sąlygos užgrūdino mane ir esu vispusiškai ištreniruota. Šoferis paduoda man lagaminą. Jį pasiėmusi stengiuosi pro keleivius prasisprauti priekin, nes ten mažiau krato ir kabina užstoja nuo švilpiančio vėjo.

Gražus mano lagaminas. Tomske jį dirbo geras ir nagingas meistras. Ten reikia kiekvienam kaip nors manytis ir papildomai uždarbiauti, nes iš algos padorus darbininkas nepragyvena. Iš algų gerai gyvena partiečiai, karininkai, saugumo valdininkai, įvairių sričių menininkai ir nepakeičiami specialistai.

Tas mano lagaminas ir Lietuvoje traukia visų akis. Sukalti rėmeliai apmušti fanera ir gražiai nudažytas, net ir kilputė spynutei pakabinti pritaisyta ir visada galima užrakinti. Tikrai padarytas pagal paskutinę Sibiro madą, nors parodon statyk. O ką žmonės darys? Krautuvėse lagaminų nėra, tai juos dirba privatūs meistreliai. Lagaminai ir maišeliai Sibire labai reikalingi, nes kelionės labai dažnos: tai kalėjimas ar iš kalėjimo, tai iš vienos stovyklos kiton, tai iš vieno kolchozo kitan. Tikėjomės, kad ir namo reikės važiuoti, tik ne visi tremtiniai tos laimingos dienos sulaukė.

Važiuojame. Vietos gerai pažįstamos, nes tuo senuoju vieškeliu labai dažnai važinėta. Džiugu savam krašte. Laiminga jaučiuosi gyva išlikusi, nors ta savi-jauta keistoka ir nepaprasta. Gerai, kad taigoje nepalikau savo kaulų, o čia jau taigų nesimato, tai, rodos, akims kai ko trūksta. Dar vis netikiu, kad Sibiras taip toli pasiliko, ir aš jau esu tėvynėje.

Dairausi. Pro šalį lekia seniai matytos ūkininkų sodybos. Glostau jas pasiilgusiomis akimis. Tik labai gaila, kad jau ne tokios, kokias palikau prieš šešiolika metų. Matosi, kad ir čia jau šeimininkauja komunistinės rankos, nes sodybos apipešotos ir daugelis ūkio trobesių nuvežta į kolūkių centrus. Vienkiemiuose palikta tik gyvenamoji gryčia ir tvartas. Pastatų stogai kiauři, pasišiaušę ir netaisomi. Kitose sodybose trobų visai nėra, tik jų pamatai kiekčiuose ir varnalėšose tūno pasislėpę. Dešinėje kelio pusėje matosi, kad čia seniau gražios sodybos stovėta, nes dar žymūs tvorų likučiai. Taip norisi sužinoti, kas atsitiko su šios sodybos gyventojais, nes aš juos gerai pažinau.

Kai kur pririštos karvutės pešioja jauną žolytę. Aplinkui dirvos suartos ir vienišos sodybos skęsta laukų platybėse. Žinau, kad visi vienkiemiai turės išnykti ir jų gyventojai vėl bus suvaryti į kaimus. Ten bus šokių salės, kinai, bibliotekos, skaityklos ir raudonieji kampeliai, nes sakoma, kad žmonės turi kultūringai praleisti savo laisvalaikius, o iš tikrųjų tos bendros gyvenvietės ne kultūrai plėsti, ne apšvietai skleisti, bet stipresnei kontrolei. Nepatikimieji bus apstatyti draugovininkais ir šnipeliais. Jie negalės laisvai pasikalbėti su kaimynais, negalės pasiklausti iš užsienio radijo žinių ir kelias įvairioms kombinacijoms bus užkirstas. O nekombinuosi, tai badmiriausi. Partija turi žinoti ne tik ką žmonės veikia, bet ir ką jie galvoja.

Aš skiriuosi nuo vietinių keleivių, nes mano apranga kiek skirtingesnė. Moterėlės, kiek pašnairavusios ir visą nuo galvos iki kojų apžiūrėjusios, pradeda kalbinti:

— Tai kas gi, tamstelyte, būsi? Iš kur taip jau važiuoji? Žiūrim, kad nepažįstama, mūsų apylinkėje nematyta ir kažkokia kitokia.

— Grįžtu ir plačiosios tėvynės.

**Iš spausdinamų S. Rūkienės
atsiminimų antrosios dalies**

"Lietuviai Televizijoje" Valdyba. Sėdi iš kairės: E. Vengianskas, Pr. Gramontienė, E. Zummeraitė ir P. Armonas, Stovi: K. Oželis, G. Lapėnas, E. Veinšreideris, A. Kleinaitis ir T. Šlutas.

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS SUKAKTUVINIS BANKETAS

"Lietuviai Televizijoje" Chicagoje šventė savo veiklos 3 metų sukaktį, ir šiam įvykiui atsiųsti gegužės 24 d. je sukeldama linksmą Jaunimo centro didžiojoje salėje, suruošė suka-
tuvinį banketą. Banketas savo originalumu daug kuo skyrėsi nuo kitų. Įžengus salėn stebino specialiai pritaikytos dekoracijos ir salės papuošimas, kuorūpinosi dail. J. Kiburas. Prieš sceną prožektorių apšviestas kilo vandens fontanas, o šonuose ištatyti 6 televizijos priimtuvai. Prieš ky vaišingų stalų sukinėjosi du filmavimo aparatai.

O salės balkone Edvardas Veinšreideris turėjo įrengęs lyg tai miniatūrinę televizijos stotį -- siųstuvą, iš kurios "komandavo" salės filmuotojus ir TV aparatų vaizdus, paimdamas juos iš scenos arba salės. Gi tuo pačiu metu pas Edvardą, balkone, mažyčiuose televizijos aparatuose, jo kontrolei matėsi bent keli skirtingi salės vaizdai, kuriuos mygtukais kaitaliojo ir norimą paveikslą perdavė į salėje esančius TV priimtuvus. Publika galėjo žiūrėti televizijos aparate arba scenoje tuo pačiu momentu vykstančią programą.

Banketą su sveikinimo žodžiu pradėjo jo sumanytojas ir vadovas E. Vengianskas. "Lietuviai Televizijoje" programos vedėjas T. Šlutas iškviesdamas pavieniui valdybos narius, šiltais žodžiais juos pristatė. Be to, trumpais žodžiais apžvelgė trijų metų LTV veiklą.

Meninę banketo pro-

gramą nuotaikingai pravedė Zita Kevalaitytė-Visockienė, humoru ir savo eilėraščių publiko-
nuotaiką.

Programoje solo ir duetas dainavo sol. A. Brasis, sol. Pr. Bičkienė ir jos sesutė N. Aukštutienė, o D. Kiburaitė pašoko baletą "Fair in Madrid". E. Mondeikaitė solo gražiai paskambino pianinu ir akompanavo solistams.

Banketo tikslas buvo pagerbti Liet. televizijos rėmėjus ir sukelti lėšų programai.

Vienos programos (pusė valandos) išlaikymui reikia apie 500 dol., o atsarginio kapitalo neturi (dažniausiai nuostolyje). Pastebėtina, kad L. televizijos valdyba be atlyginimo dirbdama šiam darbui sugaišta daug valandų, be kitų darbų, kas savaitę susirinkdama posėdžiams. Tik programos vedėjas T. Šlutas dirbęs ištisai dėl programų paruošimo, gauna minimalų pragyvenimo atlyginimą.

Banketas praėjo su geru pasisekimu. LTV rėmėjai ir svečiai buvo vaišinami gardžiais valgiais ir net šampanu. Šokiams grojo geras L. Bichnevičiaus orkestras.

Juozas Šlajus

• Automobilių nelaimėse Clevelande užmušta ir užsimušė iki birželio 10 d. 74 asmenys. Pernai per tiek pat laiko buvo tik 47.

• Mirė Geraldina Yenuonis, Prano žmona, Madison, O. birž. 10 d. Laidotuvės ir pamaldos buvo ten pat.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4^{3/4}%

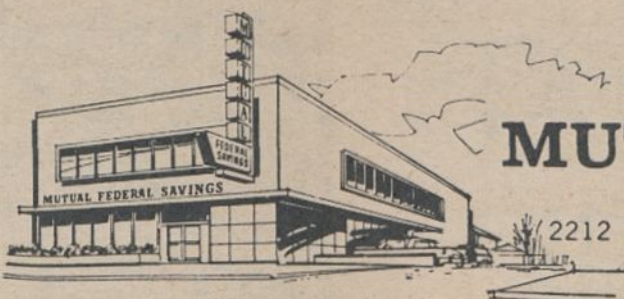
Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

the **MAY** co.
ALL 7 STORES

May's Russ Girl Caravan atkviečia čigonus '69' į miestą

Laisvas spalvų suderinimas su patrauklia išvaizda sužavės bent kurios mažos čigonaitės širdį. Įdomūs nauji pavidalai pritaikinti mergaitėms gražios melsvos ir pamidorų spalvos spausdintų medžiagų, mažutėms gi aukso ir žalios spalvos. Plačios kelnaitės, 3-6x, \$4, 7-14, \$6; patogūs megstinukai, melsvi arba pamidorų spalvos, 3-6x, \$3. Kvoduoti apsiaustai, 3-6x, \$8, 7-14, \$10. Pamidorų spalvos marškiniai, 7-14, \$5. Gaunama išsimokėjimo sąskaiton pas May's.

Children's Wear, Girls' Wear, 2nd Fl. Downtown, Branches

Pirkit penktadienį mieste 10 iki 5:45 Skyriuose 10 iki 9:30 kasdien.

Mes duodame ir iškeičiame Eagle Stamps*

*Knygelė su linksma pabaiga

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Baisių birželio mėnesio įvykių minėjimas Clevelande įvyks birželio 15 dieną, sekmadienį, sekančia tvarka:

10:30 val. ryte šv. Jurgio parapijos bažnyčioje bus atlaikytos pamaldos už okupanto ištremtus, kankintus bei nužudytus lietuvius.

Po pamaldų, organizuota automobilių vilkstine, bus vykstama į Lietuvos Kultūrinį Darželį, kur įvyks minėjimas.

Pagrindinę kalbą minėjime pasakys iš New Yorko atvykęs dr. Domas Jasaitis. Taip pat kalbės Cuyahoga apskrities revizorius Ralph J. Perk.

Pamaldose ir minėjime organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavas su palydovais prašoma pristatyti šv. Jurgio parapijos salėje 10:15 val. ryte.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius.

ANTANO PETRIKONIO DAILĖS PARODA

LB Clevelando I ir II apylinkių valdybos birželio 13 — 15 d. Ciurlionio ansamblio namuose rengia dailininko Antano Petrikonio dailės kūrinių parodą.

Atidarymas įvyks penktadienį, birželio 13 d., 7 val. vakaro. Kitomis dienomis parodos lankymas nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Sekmadienį, birželio 15 d., paroda bus atidaryta iki 9 val. vakaro.

CUSTODIAN—(COUPLE) ONLY
PART-TIME
Must be over 55 or near retirement
own Apt. & Utilities.
10 suite Apts. Noble Rd.—Heights—
Area ref. Nice suite. Garage.
Call 382-9540

(43-47)

Vaidai iš Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmių. Viršuje iškilmėse dalyvavęs vysk. V. Brizgys įteikia pažymėjimus mokyklą baigusiems mokiniams. Nuotraukoje iš kairės D. Sušinskaitė, vysk. V. Brizgys, už jo stovi J. Žilionis, toliau dešinėje V. Kavaliūnas, mokyklos vedėjas A. Tamulionis ir A. Jonaitis. Apačioje mokyklos tautinių šokių grupės išpildžiusios programą. J. Carlos nuotrauka

GRAŽU, NUOŠIRDU, PRASMINGA

Birželio 8 — graži Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigos šventė.

Per 120 mokinių, jų tėvai, giminės, artimi, pažįstami bei mokyklos svečiai ir rėmėjai Erdvioje naujosios parapijos salėje laukia iškilmių pradžios. Pirmoje eilėje tautiniais rūbais pasipuošę tie, kurie šią dieną svarbiausi — baigę aukštesniąją mokyklą, o už jų — pradžios mokyklą baigusieji.

Scena atsiskleidžia. Jos fone — Šv. Kazimiero paveikslas tarp dviejų Lietuvos vėliavų. Priekyje — stalas, ant kurio tarpe dviejų tautiniais drabužiais lėlių lietuviškas kryžius, gėlės ir

knygos. Mokyklos vedėjas A. Tamulionis kviečia garbės prezidentumą: vyskupą V. Brizgį, LB II-sios apylinkės atstovą J. Žilionį, Tėvų komiteto pirmininką A. Jonaitį, abiturientų ir 8 skyrius baigusią klasės auklėtoją bei egzaminų komisijos narius.

Iškilmingas aktas, vadovaujant vysk. V. Brizgiui, pradedamas visos salės malda. Toliau — atestatų įteikimas. Juos įteikia, publikai nuoširdžiai plojant, vysk. V. Brizgys: Daivai Bielinytei, Aldonai Kavaliūnaitėi, baigusiai visais labai gerais pažymiais, Vidi Klimaičiui, Loretai Nykštėnaitėi, Gediminui Puškoriui ir Danutei Sušinskaitei, taip pat baigusiai visais labai gerais

pažymiais.

Po abiturientų — pradžios mokyklą baigusiems pažymėjimų įteikimas. Juos taip pat iš vyskupo V. Brizgio rankų gauna: Roma Balytė, Arūnas Čiuberkis, Liviya Juodišytė, Romas Kazlauskas, Marius Laniauskas, Danutė Miškinytė, Aldona Narušaitė, Viliya Nasvytė (visi šie paskutiniai egzaminus išlaikę visais labai gerais pažymiais), Regina Ralytė, Ričardas Staškus ir Rita Staškutė.

Trumpu arba labai trumpu, tačiau gražiu ir nuoširdžiu žodžiu visus baigusius — aukštesniąją ir pradžios mokyklą — sveikina vysk. Brizgys, Bendruomenės atstovas J. Žilionis, Tėvų komiteto pirmininkas A. Jonaitis, abiturientų klasės auklėtojas mok. V. Kavaliūnas ir pradžios mokyklą baigusiu mok. A. Miškinienė, nukreipdami savo žodį į tuos, kuriuos jie ne tik mokė, bet ir mylėjo. Paskutinis sveikina mokyklos vedėjas A. Tamulionis, džiaugdamasis visų laimėjimais.

Abiturientams, tebesidžiaugiantiems gautais atestatais ir L. Bendruomenės įteiktomis knygomis, dešimtas skyrius sega po gėlę. Mokyklos vedėjas kviečia išsena baigusiu atstovus. Abiturientė D. Sušinskaitė dėkoja tėvams, mokytojams, bendruomenei. Pradžios mokyklą baigusiu vardu visiems dėkoja L. Juodišytė. Prasminga ir nuoširdi: abiturientai įteikia mažą au-

ką vysk. V. Brizgiui Kaninių koplyčiai. Nuoširdi ir graži: abiturientai įteikia podovanėlėsavo tiesioginiams mokytojams A. Tamulioniui ir V. Kavaliūnui, o 8 skyrius baigusieji — mok. A. Miškinienėi.

Pati svarbioji oficialios programos dalis baigta. Salė gieda Marija, Marija. Vysk. V. Brizgys, atsisveikinęs prezidentumą, lydimas mokyklos vedėjo ir nuoširdaus atsistojusios publikos plojimo, išvyksta.

Dabar LB II-sios apylinkės padovanotos knygos įteikiamos ir kitų skyrių geriausiems mokiniams. (Jie čia eina ne gerumo, o abėcėline eile, o skyriai tie, į kuriuos jie jau perkelti):

Antrojo skyriaus: R. Kazlauskaitė, R. Kižys, R. Motiejūnaitė, E. Muiliolytė, R. Narušas, R. Rydelytė, P. Staniškis. Trečiojo: R. Jonaitytė, A. Miškinis, T. Ralys. Ketvirtito: L. Balčiūnaitė, E. Kižys, D. Miškinytė, A. Sušinskas. Penktojo: A. Kazlauskas, R. Kaunas, S. Kaunas, R. Staniškytė. Šeštojo: D. Balčiūnaitė, M. Juodišius, V. Kijauskaitė, A. Mackevičius. Septintojo: R. Belzinskas, L. Puškorius, D. Rydelytė, D. Strimaitytė, A. Urbaitis. Aštunto: V. Gudėnas, J. Ignatavičiūtė, L. Šamatauskaitė. Dešimtojo: R. Balytė, R. Čyvaitė, A. Mikoliūnaitė.

Pirmoji programos dalis baigiama Lietuvos himnu. Trumpas stabtelėjimas. Scena paruošta antrajai — meninės daliai. Joje antrojo skyriaus mokinių, paruoštų mok. M. Kižienės vaidelį "Kur Lietuva". Scenos centre — gražus kryžius. "Milžinų šalies" muzikos fone vaikai kalba apie Lietuvą, D. Rydelytės gitarą palydimi, šoka "Pučia vėjas, nes laivą". Graži! Mažųjų tautinių šokių grupės šokėjai, mokomi D. Juodėnaitės ir K. Sušinsko, pašoka Suktinį ir Sadutę. Scenoje jie pasirodo tik antrą kartą, tačiau jau pastebima pažanga. Trečiasis skyrius, paruoštas mok. St. Kazlauskienės, chorą deklamuoja J. Minelgos eilėraštį "Tremtinukai" ir, palydimas D. Rydelytės gitaros, padainuoja tolimas atsleidžiančią "Baltos burės plazdą".

Pagaliau penktasis skyrius (mok. A. Muiliolienė). Scenoje "Mūsų Lietuva" — trys miniatiūriniai vaideliai — projektai: Lietuvos miškai — R. Staniškytės, Lietuvos laukai — A. Kazlauskos ir lietuviška sodyba — S. Kauno ir R. Kauno. Kiek čia daug kruopštaus ir nuoširdaus darbo! O ir trumpi rašinėliai, apibūdiną vaidelius, parašyti pačių mokinių.

Šeštojo skyriaus mokinių (mok. V. Tamulionienė) A. Mackevičius gražiai padeklamuoja eilėraštį. Ir brolis ir sesuo, R. Andrušaitis ir I. Andrušaitytė, abu 5 skyr. mokiniai, drauge su 7 skyr. mok. D. Strimaityte, palydimi plokštelės muzikos, pašoka vieną šoki. Po jo — kele-

tas gražių ir vikrių akrobatinių numerių, kuriuos atliko tie patys — brolis ir sesuo Andrušaičiai. Gaila, kad muzikos prietaisas ne laiku ir ne vietoje buvo sušlubavęs.

Pačioje meninės programos dalies pabaigoje — Šoktinis, vadovaujamas M. Leknicko ir P. Maželio, tegalėjusio visa širdim įsijungti į mokymą tik po Danos operos pastatymo.

Šoktinio aprašyti negalima — reikėjo jį pamatyti. Atsiskleidžia scena. Prožektorių šviesoje — 8 šokėjos: 4 vienoje ir keturios kitoje scenos pusėje. Ispūdis — gėlės žiedas, pasirengęs išsiskleisti. Tuoj pasigirsta suktinio muzika ir šokėjos — žiedo vainiklapiai — eina ratu į kurį įsijungia ir jų partneriai. Ir kuo toliau, tuo tas žiedas akordeonisto Š. Stempužio muzikos fone vis skleidžiasi, įgydamas naujas formas: čia jo vidurys virsta grakščiais plasnojančiomis blezdinėlėmis, čia vėl su suktinio muzika atsiranda nauji jo lapeliai — 6 mažesnės šokėjos. Tuoj ir vėl, lyg Lietuvos laukais pūstelėjus stipresniai vėjui, grakšti Mikitienė, linksma Grandinė, gyvas, dinamiškas ir įvairių judesio formų landytinis.

Landytinis baigiasi. Šokėjai lenkiasi ir scena užsidaro. O kai, vis publika tebeplojant, vėl atsiskleidžia — šokėjų pilna scena — apie 30... — Visa gražu ir kažkas nauja. O svarbiausia — visa lietuvių liaudies šokio dvasioje ir stiliuje.

Apskritai visa šventės programa, trukusi apie dvi valandas, buvo gerai suorganizuota ir praejo labai sklandžiai. Ir visa nuo pradžios ligi pabaigos buvo gražu, nuoširdi ir prasminga. Mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai ir svečiai pasijuto viena šeima. Ir džiaugėsi, atrodo, visi — nuo pačių mažųjų ligi vyriausiųjų. Abiturientai drauge su džiaugsmu, jog baigę mokyklą, pajuto ir nuoširdų gailęstį, kad ją reikia palikti. Pajuto jie ir tai, ką daugelis jautė praėjusią vasarą Šokių šventėje — džiaugsmą būti lietuviu. Ir, vienos abiturientės žodžiais, pajuto lituanistinės mokyklos dviasią.

Ir kad visa tai būtų nuoširdi, gražu ir prasminga, kiek daug ir nuoširdžiai turėjo dirbti mokykla — mokiniai ir mokytojai, Tėvų komitetas, o ir LB II-sios apylinkės valdyba, kuriai mokyklos džiaugsmas ir rūpesčiai ištisus metus buvo labai artimi. (mv)

Praeitą šeštadienį, birželio 7 d., clevelandiečių tautinės srovės veikėjų p. Stuogių dukrė Guoda Stuogytė, taip pat aktyvi veikėja lietuvių jaunimo organizacijose, skautė akademikė, susituokė su John Welch Carpenter, Lieutenant Commander, USESSA. Nuotraukoje jaunieji sutėvais, pamergė ir pabroliais išėinant iš šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios. Vakare, Riviera Country Club įvyko vaišės, kuriose dalyvavo apie 300 svečių. Vakara gražiai pravedė J. Stempužis. J. Carlos nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

WOMEN—Cleaning help to work in our Apartment Buildings in Euclid and East Cleveland Area. Pleasant working conditions, good hourly rate. Call 216-261-7000 for an appointment and interview. (43-49)

SAVININKAI išvyksta į Arizoną. Parduoda du po 2 šeimų namus ant vieno didelio sklypo. Kaina žemutiniai 30s. Geros pajamos. Taipgi vienas pavienis namas.

Telefonas 531-1837.

(46-49)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Los Angeles lietuviai pagerbs Dirvos novelės konkurso laureatus J. Gliaudą ir A. Mironą

Dirvos novelės konkursą laimėjusieji rašytojai: J. GLIAUDAI — pirmąją vietą ir A. MIRONUI — antrąją, pagerbimas-akademija, dalyvaujant pačiam novelių mecenatui S. Kašelioniui, įvyks š. m. birželio mėn. 22 d., sekmadienį, 11:30, tuoju po sumos Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje.

Tam tikslui yra sudarytas Liet. Bendruomenės bei A.L.T. S-gos skyrių deleguotų asmenų komitetas, susidedantis iš LB pirm. L. Balvočiaus ir v-bos narės O. Razučienės ir A.L.T. S-gos L. A. skyriaus pirm. B. Dudos ir v-bos narės V. Mažeikienės. Komitetas rūpinasi einamaisiais bei akademijos gero pasisekimo reikalais.

Tuo pačiu laiku rašyt. J. Gliuda bus pagerbtas ir Draugo romano konkurso laimėjimo proga.

Šią akademiją pravesti pakviestas teis. S. Paltus, o pagrindine kalbėtoja — profesorė E. Tumenienė, kurie losangeliečiams gerai pažįstami savo žodžio lakumu bei meistriškumu. Ištraukas iš premijuotų novelių pakviesta skaityti aktorė N. Apeikienė, sugebanti tai pasigerėtinau gražiai atlikti.

Los Angeles bei apylinkių lietuviai maloniai kviečiami į šią kultūrinę popietę atsilankyti ir tuo įrodyti savo meilę lietuviškai knygai, o svarbiausia — jos autoriams.

NEW YORKO MIESTO BURMISTRAS PAGERBĖ SVETIMŲ VALSTYBIŲ AMBASADORIUS IR KONSULUS

Birželio 5 d. New Yorko miesto burmistras Lindsay ir ponis savo oficialioji reziden-

cijoje, Gracie Mansion, suruošė vaišes pagerbimui svetimų valstybių ambasadorių prie Jungtinių Tautų ir New Yorke reziduojančių generalinių konsulų. Be ambasadorių ir generalinių konsulų vaišėse dalyvavo Jungtinių Tautų Generali-

nis sekretorius U Thant ir aukšti New Yorko miesto pareigūnai. Svečių tarpe taipgi matėsi Lietuvos ir Estijos generaliniai konsulai Anicetas Simutis ir Ernst Jaakson su žmonomis.

• L. Šukytė, Metropolitan operos solistė, šią vasarą dainuoja vedamąsias roles Muencheno valstybinėje operoje, Vokietijoje. Jai grįžus į New Yorką, rugsėjo 14 d., sekmadienį, Town Hall salėje įvyks jos koncertas, kurį rengia Laisvės žiburio radijas.

• Žurnalistas V. Bakūnas jau trečia savaitė, kai guli Baldwin Hills ligoninėje, Los Angeles, Calif. Linkime greit pasveikti ir grįžti namo.

WORCESTER

SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Birželio 21-22 d. Maironio Parke, Shrewsbury, Mass. įvyks tradicinė Atlanto rajono skautų-čių 14-ji sporto šventė. Ši sporto šventė kasmet organizuojama Worcesterio "Nevėžio" tunto skautų, virto rajonine ir išaugo į didžiulę skautų sporto šventę Atlanto pakraštyje. Į ją suvažiuoja ne tik skautų komandos iš įvairių vietovių, bet ir skautų komandos, o taip pat ir vilkiukai, kurie lengvoje atletikoje bando savo jėgas.

Sporto šventėje be krepšinio ir tinklinio bus

Kaunelių šeimos šventėje. Antroje eilėje antras iš dešinės naujasis inžinierius Saulius Kaunelis, svarbiausias šios šventės "kaltininkas". K. Sragausko nuotrauka

KAUNELIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Stefanija ir Ignas Kauneliai birželio 1 d. savo namuose Detroite, giminių ir artimųjų kaimynų būrelyje atšventė didelę ir džiuginančią savo vaikų mokslo metų užbaigimo šventę. Šiandien savo šeimoje jie turi du diplomantus. Sūnus Saulius baigė Detroito universitetą ir išgijo elektros inžinieriaus laipsnį, o antrasis sūnus Algis baigė Redeemer aukštesniąją mokyklą. Toje pačioje mokykloje duktė Rūta baigė II klasių ir sūnus Vytautas 9 klases.

Saulius yra gimęs Vokietijoje ir į Ameriką atvežtas tik pustučių metų amžiaus. Lankė ir baigė: šv. Antano parapijos pradžios mokyklą, lituanistinę mokyklą, Redeemer aukštesniąją mokyklą, o šiais metais Detroito Universitetą. Saulius yra skautas, SLA narys, priklauso lietuvių studentų sąjungai, taip pat ir amerikiečių studentų organizacijoms.

Algis irgi eina brolio pėdomis. Jis taip pat baigė šv. Antano parapijos pradžios mokyklą, lituanistinę mokyklą ir šiais metais Redeemer aukštesniąją mokyklą, jau įstojo į Michigano Universitetą Ann Arbor kur rudenį pradės studijuoti inžineriją. Algis taip pat neatsilieka nuo visuomeninės veiklos. Yra skautas, ir ilgą laiką buvo Baltijos tunto adjutantu, šoka skautų tautinių šokių grupėje "Pašvaistė" ir yra SLA narys.

Duktė Rūta taip pat yra baigusi šv. Antano parapijos mokyklą, lituanistinę mokyklą, 10 klasių, studijuoja Pedagoginiame Institute Chicagoje ir lanko Redeemer aukštesniąją mokyklą, kurioje šiais metais baigė II klasių. Nuo pat jaunų dienų dalyvauja lietuvių veikloje. Re-

tai kada apsieinama be Rūtos. Ji dalyvauja kultūriniuose parengimuose, deklamuoja, skaito ir suruoštuose paminėjimuose per radiją vaidinimuose dalyvauja.

Yra laimėjusi suruoštame Stasio Butkaus šaulių kuopos rašinių konkurse "Kova dėl Klaidos krašto" pirmąją vietą \$50.00. Skautė ir SLA narė. Vytautas Kaunelis taip pat yra baigęs šv. Antano pradžios mokyklą, lituanistinę mokyklą ir šiais metais Redeemer aukštesniojoje mokykloje 9 klases. Yra skautas ir SLA narys.

Į šią linksimą Kaunelių šeimos šventę buvo atvykę iš Chicago Stefano Kaunelienės motina Konstancija Kronienė ir brolis Balys Kronas su žmona Alfreda ir dukra Dalia iš Hamiltono.

Brolis Balys trumpa ir gražia kalba pasveikino graduantus ir prašė jų toliau eiti tėvų nurodomu keliu: "Neskaityti knygos iš galo arba nuo vidurio, kaip dauguma daro, bet pradėti skaityti ją nuo pradžios ir iki galo". Sveikindamas graduantus lituanistinės mokyklos vedėjas Vladas Pauza nepašyktėjo tarti gražių ir malonių žodžių graduantų tėvams Stefai ir Ignui Kauneliams, išskeldamas jų visuomeninę veiklą ir padarytus gerus darbus. P. Kučinskienė čia įterpė savo žodį pažymėdama, kad nuopelnai priklauso daugiau vaikams, kaip, kad tėvams. Jei vaikai esti tinginiai ir nenori mokintis, tai tėvai ir prie geriausių norų nieko negali padaryti ir visos pastangos nueina niekais.

A. Grinius

Skaityk ir platink
DIRVĄ

A. A.

DAILININKUI

KAZIMIERUI ŽILINSKUI

mirus, žmonai dr. MARIJAI ŽILINS-

KIENEI ir dukrai IRENAI su šeima

reiškiame gilią užuojautą

Leonilda Mikuckienė
Irena ir Jurgis Okuniai

A. A.

DAILININKUI

KAZIMIERUI ŽILINSKUI

mirus, jo mielam broliui PETRUI ir jo

žmonai ONAI reiškiame nuoširdžią

užuojautą ir drauge liūdime Lietuvių

Krikščionių Demokratų Sąjungos Cle-

velando skyriaus nariai ir šeimos

L. K. D. S. Clevelando
Skyriaus Valdyba

PADĖKA

Visiems pareikšusiems mums užuojautą žodžiu, gėlėmis, užprašusiems mišias ir dalyvavusiems kapinėse laidojant

A. A.

MARIJĄ ILENDIENĘ,
reiškiame gilią ir nuoširdžią padėką.
Teilsisi ji ramybėje!

Vyras Albinas ir sūnus
Viktoras su šeima

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patieks galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė,

BANGA,

Box 188, Centerville,

Cape Cod, Mass.

Tel. (617) 775-4633

DIDELĖS IŠKILMĖS PHILADELPHIJOJE

Muzikas-virtuozas Zenonas Nomeika, birželio 15 d. šv. Petro ir Povilo katedroje Philadelphiaje, Ekumeninės maldos dienos proga, kur bus prisiminta ir pavergtos Pabaltijo valstybės ir ten vykstantis religinis persekiojimas, duos bažnytinės muzikos koncertą. Tai diena pritaikintas pamaldas laikys Philadelphiajos arkivyskupas kardinalas John Krol. Visi lietuviai kviečiami gausiai pamaldose dalyvauti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagamintų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI